

Nr 818

Av herr Olsson, Johan, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 61, angående riktlinjer för företagareföreningarnas organisation och verksamhet, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1064 i Andra kammaren)

I propositionen nr 61 framlägges förslag till riktlinjer för företagareföreningarnas fortsatta verksamhet. Denna föreslås ha ett allmänt produktionsfrämjande syfte och inriktas på företag inom hemslöjd, hantverk och småindustri. Propositionen grundar sig på 1962 års företagareföreningsutrednings betänkande (SOU 1967: 40).

Den begränsning som utredningen — och propositionen — föreslår beträffande företagareföreningarnas kreditstödande verksamhet har mött invändningar från flera remissinstanser. Sålunda påpekar *riksbanksfullmäktige* i sitt remissvar att de speciella småföretagarproblem som företagareföreningarna skall medverka till att lösa förekommer inte bara inom småindustri och hantverk utan även inom t. ex. transportväsende och distribution. Det vore enligt fullmäktige önskvärt att pröva möjligheterna att vidga föreningarnas verksamhet genom att avskaffa den strikta näringsgrensbegränsningen.

Enligt vår mening finns det i detta sammanhang särskilda skäl att beakta *lastbilstrafikföretagens* kapitalförsörjningsproblem. Att underlätta denna närings kapitalförsörjning via företagareföreningarna synes vara riktigt främst ur två synpunkter. Dels är åkerinäringen en utpräglad småföretagarbransch, dels är övriga småföretag, hantverkare etc. i stor utsträckning för sin transportförsörjning beroende av lastbilstrafikföretagen. Det sistnämnda förhållandet accentueras av den i stora regioner fortgående försämringen av den allmänna trafikförsörjningen.

De flesta företagen inom lastbilstrafikbranschen är små enheter med ett eller några få fordon. Av de drygt 13 000 medlemsföretagen i Svenska lasttrafikbilägareförbundet är i runt tal 70 procent enbilsåkerier, och medeltalet bilar per företag är två. Antalet transportsäljande företag är dock avsevärt färre genom att det finns cirka 400 kooperativt arbetande lastbilscentraler, till vilka de mindre företagen är anslutna. Dessa centraler anskaffar och fördelar transporter åt medlemmarna och medverkar därigenom till att fordonsbeståndet utnyttjas effektivt.

För att kunna fortsätta utbyggnaden av en ändamålsenlig transportorganisation är lastbilsbranschen i behov av bättre tillgång till kapital. Särskilt kan nämnas angelägenheten av investeringar i form av godsterminaler, uppställningsplatser, administrationslokaler och andra fasta anläggningar. Vidare erfordras ökat rörelsekapital för att täcka medelstillgången under den tid som förflyter tills likvid erlægges för utförda transporter. Behovet av såväl rörelsekrediter som anläggningskapital har förstärkts genom den pågående liberaliseringen på transportmarknaden.

Lastbilstrafikens kapitalproblem aktualiserades i en motion från centerpartiet till fjolårets riksdag. Bankoutskottet (BaU 50) fann det klarlagt att branschens kapitalförsörjning erbjuder problem men var inte berett att tillstyrka inrättandet av ett särskilt finansieringsinstitut. I stället hemställde utskottet att näringsgrensavgränsningen av det statliga kreditstödet till mindre företag skulle omprövas i samband med utformningen av företagareföreningarnas verksamhet (rskr. 361). Riksdagen biföll utskottets förslag.

I föreliggande proposition har departementschefen inte funnit skäl att tillstyrka åsyftad förändring av företagareföreningarnas inriktning (s. 91 i prop.). Enligt vår mening är, av ovan angivna skäl, en sådan vidgning av ramen för företagareföreningarnas verksamhet att den kreditstödjande verksamheten även kan omfatta lastbilstrafikbranschen angelägen.

Med stöd av det anförda hemställs,

att riksdagen måtte besluta att företagareföreningarnas verksamhet medges omfatta även lastbilstrafikbranschen.

Stockholm den 2 april 1968

Johan A. Olsson (cp)

T. V. Mattsson (cp)

Per Hilding (fp)

Gunnar Wallmark (h)
